

ZAKLJUČNO POROČILO

O REZULTATIH OPRAVLJENEGA RAZISKOVALNEGA DELA NA PROJEKTU V OKVIRU CILJNEGA RAZISKOVALNEGA PROGRAMA (CRP) »KONKURENČNOST SLOVENIJE 2006 – 2013«

I. Predstavitev osnovnih podatkov raziskovalnega projekta

 REPUBLIKA SLOVENIJA
 ILEK JAVNEGA POOBLASTILA
 JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
 REPUBLIKE SLOVENIJE
 Ljubljana

1. Naziv težišča v okviru CRP:

Povezovanje ukrepov za doseganje trajnostnega razvoja
 Prejeto: 13 -10- 2011

2. Šifra projekta:

V6-0549

Številka zadeve: 63 113-153/2008
 Vrednost: 21

3. Naslov projekta:

Umetnostna topografija Slovenije

3. Naslov projekta

3.1. Naslov projekta v slovenskem jeziku:

Umetnostna topografija Slovenije

3.2. Naslov projekta v angleškem jeziku:

Topographic artistic inventories of Slovenia

4. Ključne besede projekta

4.1. Ključne besede projekta v slovenskem jeziku:

Slovenija, umetnostna topografija, umetnostna dediščina, spomeniki

4.2. Ključne besede projekta v angleškem jeziku:

Slovenia, artistic inventories, heritage, architectural monuments

5. Naziv nosilne raziskovalne organizacije:

Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU)

5.1. Seznam sodelujočih raziskovalnih organizacij (RO):

6. Sofinancer/sofinancerji:

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS) in
Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije

7. Šifra ter ime in priimek vodje projekta:

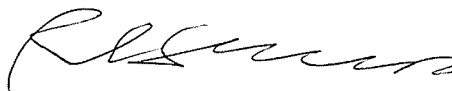
5001

Blaž Resman

Datum: 11. 10. 2011

Podpis vodje projekta:

Doc. dr. Blaž Resman

Podpis in žig izvajalca:

Prof. dr. Oto Luthar

II. Vsebinska struktura zaključnega poročila o rezultatih raziskovalnega projekta v okviru CRP

1. Cilji projekta:

1.1. Ali so bili cilji projekta doseženi?

- a) v celoti
 b) delno
 c) ne

Če b) in c), je potrebna utemeljitev.

1.2. Ali so se cilji projekta med raziskavo spremenili?

- a) da
 b) ne

Če so se, je potrebna utemeljitev:

2. Vsebinsko poročilo o realizaciji predloženega programa dela¹:

Raziskovalni projekt V6-0549 Umetnostna topografija Slovenije v okviru Ciljnega raziskovalnega programa "Konkurenčnost Slovenije 2006–2013" se je vsebinsko navezal na projekt Umetnostna topografija Slovenije, ki je bil v okviru istega Ciljnega raziskovalnega programa sofinanciran v letih 2006–2008. V prvem dveletnem projektu smo se najprej lotili temeljitega raziskovanja obstoječe domače in relevantne tuje umetnostnotopografske literature. Na osnovi primerjalne analize je bila izoblikovana detajlna metodologija ter parametri in kriteriji za nadaljnje topografsko delo. Ti so bili v prvi fazi testirani na spomeniškem patrimoniju upravne enote Kočevje, nadaljevali pa smo z dokumentacijo in analizo spomenikov po drugih izbranih upravnih enotah.

V projektu V6-0549 smo nadaljevali topografsko delo na osnovi izoblikovanih kriterijev in preizkušene metodologije. V prvem letu smo dopolnjevali dokumentacijo za upravno enoto Jesenice z dodatnim pregledom nekaterih arhivskih fondov, fotografsko dokumentacijo drobne opreme nekaterih sakralnih objektov ter zbiranjem, preverjanjem in digitalizacijo obstoječih arhitekturnih posnetkov posameznih spomenikov, nato pa smo delo osredotočili na terenske raziskave in detajlno fotografsko dokumentacijo sakralnih spomenikov v upravni enoti Ajdovščina. Večina objektov je bila detajlno dokumentirana, prav tako je bila izdelana večina arhitekturnih posnetkov. Raziskovalno topografsko delo smo nadaljevali z arhivskimi raziskavami za spomenike drugih izbranih upravnih enot (Izola, Trebnje): zbrane in analizirane so bile vse starejše objave, velik poudarek pa je veljal tudi arhivskemu delu: preučeni so bili župnijski arhivi z obravnavanih teritorijev, poleg tega smo proučili relevantno gradivo v fondu Škofijski arhiv Nadškofijskega arhiva v Ljubljani (za Trebnje), za Izolo pa fonde Škofijskega in Pokrajinskega arhiva v Kopru ter tržaškega škofijskega arhiva. Delo v arhivih v Trstu in Gorici je bilo povezano tudi z iskanjem dokumentacije o posameznih vipavskih in ajdovskih spomenikih.

Da bi zbrali čimveč topografskega gradiva tudi za nadaljnje tovrstne raziskave, smo poskušali sistematično in detajlno dokumentirati tudi objekte, ki so bili povezani z nekaterimi drugimi inštitutskimi projekti; tako smo mimo projekta Umetnostna topografija Slovenije uspeli ustvariti sistematično topografsko dokumentacijo za okoli 60 dodatnih objektov.

V zadnjih mesecih trajanja projekta smo se poleg tega intenzivno ukvarjali tudi s topografskim raziskovanjem in detajlno dokumentacijo sakralnih objektov v Ljubljani, predvsem tistih, ki zaradi brezglave gradbene dejavnosti mestnih oblasti postajajo ogroženi (uršulinska cerkev sv. Trojice, stolnica).

Poleg načrtovanih poletnih taborov o osnovah topografskega dela za študente umetnostne zgodovine smo implementirali topografijo kot sestavni del pedagoškega procesa tudi formalno: na oddelku za umetnostno zgodovino Univerze v Mariboru je bil v študijskem letu 2009/2010 uveden predmet Uvod v umetnostno topografijo (nosilec B. Resman).

Zbrana umetnostnotopografska dokumentacija je izpolnila ali celo preseгла načrtovano. V knjižni obliki je bila doslej izdana topografija Kočevja (Blaž Resman, Helena Seražin: Umetnostna topografija Slovenije. Upravna enota Kočevje. Občine Kočevje, Kostel in Osilnica, Ljubljana 2010, COBISS.SI-ID 252585216), zadnja redakcija gradiva za knjižni objavi UE Jesenice in UE Ajdovščina je bila posredovana naročniku in sofinancerju, Ministrstvu za kulturo RS, v prvem polletju 2011 skupaj z dokumentacijo o organizaciji

¹ Potrebno je napisati vsebinsko raziskovalno poročilo, kjer mora biti na kratko predstavljen program dela z raziskovalno hipotezo in metodološko-teoretičen opis raziskovanja pri njenem preverjanju ali zavračanju vključno s pridobljenimi rezultati projekta.

topografskih poletnih taborov in z detajlnim poročilom o topografskem gradivu, zbranem za področje upravnih enot Šmarje pri Jelšah, Izola in Trebnje.

3. Izkoriščanje dobljenih rezultatov:

3.1. Kakšen je potencialni pomen² rezultatov vašega raziskovalnega projekta za:

- a) odkritje novih znanstvenih spoznanj;
- b) izpopolnitev oziroma razširitev metodološkega instrumentarija;
- c) razvoj svojega temeljnega raziskovanja;
- d) razvoj drugih temeljnih znanosti;
- e) razvoj novih tehnologij in drugih razvojnih raziskav.

3.2. Označite s katerimi družbeno-ekonomskimi cilji (po metodologiji OECD-ja) sovpadajo rezultati vašega raziskovalnega projekta:

- a) razvoj kmetijstva, gozdarstva in ribolova - Vključuje RR, ki je v osnovi namenjen razvoju in podpori teh dejavnosti;
- b) pospeševanje industrijskega razvoja - vključuje RR, ki v osnovi podpira razvoj industrije, vključno s proizvodnjo, gradbeništvom, prodajo na debelo in drobno, restavracijami in hoteli, bančništvom, zavarovalnicami in drugimi gospodarskimi dejavnostmi;
- c) proizvodnja in racionalna izraba energije - vključuje RR-dejavnosti, ki so v funkciji dobave, proizvodnje, hranjenja in distribucije vseh oblik energije. V to skupino je treba vključiti tudi RR vodnih virov in nuklearne energije;
- d) razvoj infrastrukture - Ta skupina vključuje dve podskupini:
 - transport in telekomunikacije - Vključen je RR, ki je usmerjen v izboljšavo in povečanje varnosti prometnih sistemov, vključno z varnostjo v prometu;
 - prostorsko planiranje mest in podeželja - Vključen je RR, ki se nanaša na skupno načrtovanje mest in podeželja, boljše pogoje bivanja in izboljšave v okolju;
- e) nadzor in skrb za okolje - Vključuje RR, ki je usmerjen v ohranjevanje fizičnega okolja. Zajema onesnaževanje zraka, voda, zemlje in spodnjih slojev, onesnaženje zaradi hrupa, odlaganja trdnih odpadkov in sevanja. Razdeljen je v dve skupini:
- f) zdravstveno varstvo (z izjemo onesnaževanja) - Vključuje RR - programe, ki so usmerjeni v varstvo in izboljšanje človekovega zdravja;
- g) družbeni razvoj in storitve - Vključuje RR, ki se nanaša na družbene in kulturne probleme;
- h) splošni napredek znanja - Ta skupina zajema RR, ki prispeva k splošnemu napredku znanja in ga ne moremo pripisati določenim ciljem;
- i) obramba - Vključuje RR, ki se v osnovi izvaja v vojaške namene, ne glede na njegovo vsebino, ali na možnost posredne civilne uporabe. Vključuje tudi varstvo (obrambo) pred naravnimi nesrečami.

² Označite lahko več odgovorov.

3.3. Kateri so **neposredni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

Nova odkritja, temeljne raziskave posameznih umetnostnih spomenikov in umetnikov;
celovitejši pregled naše kulturne dediščine ter nova spoznanja o pomenu in razvoju posameznih umetnostnih spomenikov po regijah;
sistematična detajlna fotografska dokumentacija spomenikov;
enovit sistem raziskovanja; dokumentarna baza, primerna za digitalizacijo;
zbrana dokumentacija o posameznih spomenikih, ki omogoča ustreznejše varovanje umetnostne dediščine, hitrejše ukrepanje v primeru ogroženosti oz. pospešitev postopka pri razglasitvah.

3.4. Kakšni so lahko **dolgoročni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

Poglobljeno znanje o nacionalni umetnostni dediščini in posledično dvig zavesti o nacionalni kulturni identiteti;
enakopravno vključevanje slovenskega umetnostnega patrimonija v evropske preglede;
trajna enotna dokumentacija umetnostne dediščine;
fotodokumentacija kot pomoč službam, ki delujejo na področju varovanja in zaščite umetnostnih spomenikov.

3.5. Kje obstaja verjetnost, da bodo vaša znanstvena spoznanja deležna zaznavnega odziva?

- a) v domačih znanstvenih krogih;
- b) v mednarodnih znanstvenih krogih;
- c) pri domačih uporabnikih;
- d) pri mednarodnih uporabnikih.

3.6. Kdo (poleg sofinancerjev) že izraža interes po vaših spoznanjih oziroma rezultatih?

- strokovnjaki in raziskovalci z drugih institucij (umetnostni zgodovinarji, zgodovinarji, arheologi, gradbeniki itd.),
- lastniki in upravitelji spomenikov,
- investitorji,
- lokalne skupnosti,
- muzeji,
- študenti.

3.7. Število diplomantov, magistrstrov in doktorjev, ki so zaključili študij z vključenostjo v raziskovalni projekt?

--

4. Sodelovanje z tujimi partnerji:

4.1. Navedite število in obliko formalnega raziskovalnega sodelovanja s tujimi raziskovalnimi inštitucijami.

4.2. Kakšni so rezultati tovrstnega sodelovanja?

5. Bibliografski rezultati³ :

Za vodjo projekta in ostale raziskovalce v projektni skupini priložite bibliografske izpise za obdobje zadnjih treh let iz COBISS-a) oz. za medicinske vede iz Inštituta za biomedicinsko informatiko. Na bibliografskih izpisih označite tista dela, ki so nastala v okviru pričujočega projekta.

6. Druge reference⁴ vodje projekta in ostalih raziskovalcev, ki izhajajo iz raziskovalnega projekta:

- Uvedba predmeta Uvod v umetnostno topografijo na oddelku za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.
 - Javno opozarjanje na potrebe po sistematičnem ohranjanju /raziskovanju umetnostne dediščine, organizacija posveta Dediščina za življenje: ohranjanje za raziskovanje - raziskovanje za ohranjanje, Ljubljana 2010.

³ Bibliografijo raziskovalcev si lahko natisnete sami iz spletne strani: <http://www.izum.si/>

⁴ Navedite tudi druge raziskovalne rezultate iz obdobja financiranja vašega projekta, ki niso zajeti v bibliografske izpise, zlasti pa tiste, ki se nanašajo na prenos znanja in tehnologije.

Navedite tudi podatke o vseh javnih in drugih predstavitev projekta in njegovih rezultatov vključno s predstavitvami, ki so bile organizirane izključno za naročnika/naročnike projekta.